

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुल्चोक ललितपुर

इजलास

मानीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना

लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल

फैसला

२०७९/०८० सालको निर्णय नं. २८५

पुनरावेदन नं. ०७७-RB-०१७५

पुनरावेदन दर्ता मिति: २०७७।०६।१९

मुद्दा:- आयकर (२०७३/०७४)।

गणबहाल, काठमाडौं स्थित जि.ओ. अटोमोबाइल्स प्रा.लि.(स्थायी लेखा नं. ३०२५९७७०९) को तर्फबाट अधिकारप्राप्त सो कम्पनीका बित्त प्रबन्धक तेजकरण सिंघी..... १ } पुनरावेदक

विरुद्ध

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर..... १ } प्रत्यर्थी
आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौं..... १

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय: ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर प्रशासक श्री धनिराम शर्मा

शुरु निर्णय मिति : २०७६।०४।२२

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय: आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी: महानिर्देशक श्री बिनोद बहादुर कुँवर

निर्णय मिति: २०७७।०३।२९

उपस्थित कानून व्यवसायीहरु

पुनरावेदकका तर्फबाट :- विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री चण्डेश्वर श्रेष्ठ र

विद्वान अधिवक्ता श्री नितेश श्रेष्ठ

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट :- विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अवलम्बित नजीर: x

आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको मिति २०७७।०३।२९ मा भएको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) तथा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम यस न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत दर्ता भै पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं न्यायाधिकरणको ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

तथ्य खण्ड

१. ठूला करदाता कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत पर्ने मोटर गाडीको कारोवार गर्ने स्थायी लेखा नं. ३०२५९७७०९ का करदाता श्री जि.ओ. अटोमोबाइल्स प्रा.लि.को आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को कारोवारको सम्बन्धमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रु.४२,६७,५४,४८३।३१ कायम गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०७४।०९।२९ मा आय विवरण पेश गरेको।
२. आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को लागि ठूला करदाता कार्यालयबाट कर परीक्षणको सिलसिलामा करदाताबाट पेश हुन आय विवरणसाथ संलग्न कागजात, फांटवारी तथा प्रमाणहरूको अध्ययन, छानविन, परीक्षण गरी सो समेतको आधारमा पेश हुन आएको प्रतिवेदन समेतलाई मुख्य आधार बनाई विश्लेषण गर्दा प्रस्तुत करदाताको यस आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ मा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम आयमा समावेश गर्नुपर्ने रकम समावेश नगरेको कट्टी गर्न नपाइने खर्च दावी भएको देखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित करयोग्य आय रु.४४,६३,५६,०८७।७२ कायम गर्नुपर्ने भएकोले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबूद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को १०१(६) बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७६।०३।२३ मा सूचना जारी भएको।
३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७६।०३।२३ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७६।०३।२५ मा बुझी लिई सोको लिखित जवाफ करदाताले मिति २०७६।०४।०८ मा पेश गरेको।
४. ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७६।०३।२३ मा करदाताको नाममा जारी भएको संशोधित कर निर्धारणको सूचनाको बुदाहरूको हकमा कुनै पनि परिवर्तन गर्नु

नपर्ने भएकोले करदाताको आर्थिक वर्ष २०७३/०७४ को लागि देहाय अनुसार करयोग्य आय रु.४४,६३,५६,०८७।७२ कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ बमोजिम कर अधिकृतले संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७६।०४।२२ मा भएको निर्णय पर्चा।

५. श्री जि.ओ. अटोमोबाइल्स प्रा.लि.ले आ.व. २०७३/०७४ को लागि आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार कार्यालयमा मिति २०७४।०९।२९ मा पेश गरेको आय विवरण अध्ययन, छानविन तथा परीक्षण गर्ने सिलसिलामा उपलब्ध भएसम्मका कागजात, फाँटवारी तथा प्रमाणहरू अध्ययन, छानविन तथा परीक्षण गर्दा आयकर ऐन, २०५८ अनुसार समावेश गर्नुपर्ने आय समावेश नभएको, कट्टी गर्न नपाइने खर्च कट्टी गरेको देखिएकोले आयमा समावेश गर्नुपर्ने रकमहरू आयमा समावेश गरी तथा खर्चहरू कट्टी नदिई सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम देहायानुसार करयोग्य आय रु.४४,६३,५६,०८७।७२ कायम गरी संशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने देखिएकोले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस प्रमाण भए यो पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ दिन भित्र पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१(६) बमोजिम करदाताको नाममा च.नं.४५ को पत्रबाट मिति २०७६।०४।२३ मा जारी भएको सूचना।
६. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७६।०४।२३ मा जारी गरेको आ.व. २०७३/०७४ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी करदाता जि.ओ. अटोमोबाइल्स प्रा.लि. ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७६।०६।१० मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन।
७. यसमा करदाताको यस आ.व. को कुल नाफा प्रतिशत १६.५० लाई मूल्य अभिवृद्धि कायम गरी सो समेत जोडी कायम हुने मूल्य रु.७६,०८,०३१।- अतिरिक्त बिक्री कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२) बमोजिम मुनाफा र लाभमा थप समावेश गर्नुपर्ने भनी कार्यालयले गरेको निर्णय कानून सम्मत नै देखिएकोले यसमा निवेदकको निवेदन जिकिर पुग्न नसक्ने ठहर्छ, कम्पनीले खरिद गरेको जग्गाको उपयोगबाट कुनै किसिमको व्यवसायिक आयआर्जन समेत भएको नदेखिएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३(ग) बमोजिम व्यवसायको आयआर्जनमा प्रयोग नभएको साथै पूँजीगत प्रकृतिको सम्पत्ति खरिदको लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कर्जा उपयोग गरेको देखिएकोले उक्त कर्जा वापतको व्याज तथा सो कर्जा उपयोग गरी लिएको जग्गा समेत व्यवसायिक प्रयोग हुन आएको नदेखिएकोले उक्त कर्जाको व्याज खर्च आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम व्याज खर्च कट्टी नपाउने भनी कार्यालयले गरेको कर निर्धारण मनासिव नै देखिदा यसमा करदाताको निवेदन जिकिर पुग्न नसक्ने ठहर्छ, करदाताले दावी गरेको व्याज खर्च मध्ये सांग्रिला हाउजिङ्ग प्रा. लि. मा लगानी भएको

रकम बराबरको व्याज दर ८ प्रतिशतका दरले हुन आउने रकम रु.२४,००,०००।- आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम कट्टी दिन नमिल्ने भनी कार्यालयबाट गरेको संशोधित कर निर्धारण कानून सम्मत देखिएकोले यसमा करदाताले लिएको जिकिर पुन नसक्ने ठहर्छ। साथै, करदाताले यस आ.व. मा पूँजीकरण गरेको स्थिर सम्पत्ति व्यवसायको आयआर्जनमा प्रयोगमा आएको आधार पुष्टि हुन नसकेकोले यस आ.व. मा दावी हास खर्च आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९(१) बमोजिम अमान्य गरी कार्यालयले गरेको कर निर्धारण मनासिव नै देखिँदा यसमा निवेदकको जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भन्ने समेत वेहोराको आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७७।०३।२९ मा भएको निर्णय।

८. पुनरावेदक करदाता कम्पनीले यस आर्थिक वर्षमा आयात गरेको सवारी साधनमध्ये स्वःउपभोग प्रयोजनको लागि आफुले आयात गरेको सवारी साधन १७ थान आफ्नो नाममा लागत मूल्यमा बीजक जारी गरी सम्पत्ति तर्फ थप गरेका हो अन्य कसैलाई बिक्री नगरेको र कुनै किसिमको मुनाफा समेत नभएको अवस्थामा कम्पनीको आय तर्फ रु. ७६,०८,०३१।- समावेश हुने गरी कर निर्धारण गर्न मिल्ने होईन। साथै, जग्गा खरिद प्रयोजनको लागि सानिमा बैंक लि. बाट ऋण लिईएको र उक्त जग्गामा कम्पनीले बिक्री गर्ने गाडीहरूको Show Room निर्माणको लागि Shed निर्माण कार्य समेत पछिल्ला आ.व. मा भैसकेको अवस्था छ। सो ऋणबाट खरिद गरीएको जग्गा र यसमा निर्मित Shed व्यवसायिक प्रयोजनमा आइसकेकोले र उक्त ऋण वापत व्याज भुक्तानी गरीएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४(१) बमोजिम व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आयको गणना गर्ने कार्यमा प्रयोग भएको ऋणवापतको व्याजखर्च दावी गर्नु कानून सम्मत छ। यसरी नै, आफ्नो उपयोगको लागि साग्रिला हाउजिङ प्रा.लि.बाट फ्ल्याट खरिद गर्नको लागि अग्रिम पेशकी दिएको हो, उक्त पेशकी दिएपछि २०७२ को महाभुकम्पको कारणले निर्माण कार्यमा ढिलाइ भएको र उक्त निर्माण पश्चात पनि शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागबाट निर्माण सम्पन्न दिन बन्द गरेकोले उक्त फ्ल्याट नामसारी हुन ढिलाई हुन गएको हो। कम्पनीले व्याज आय नै नगरेको र व्यवसायिक प्रयोजनको लागि लिएको ऋणको व्याजखर्च अमान्य गर्ने कार्यालयको निर्णय कानून सम्मत छैन। साथै कम्पनीले आयात गरेका १७ थान सवारी साधनहरू कम्पनीको नियमअनुसार Test Drive and Demo गराउनको लागि आवश्यक भएकोले र उक्त गाडीहरू Test Drive and Demo गरीसकेपछि निश्चत कि. मि. गुडिसकेका र बजार मूल्यमा बिक्री हुने सम्भावना कम भएकोले स्वःउपयोगको लागि पूँजीकरण गरीएको हो। उक्त गाडीहरू पछिल्ला वर्षहरूमा क्रमशः स्थिर सम्पत्तिबाट बिक्रीसमेत गरीएको अवस्थामा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९(१) बमोजिम हासकट्टी अमान्य गरी संशोधित कर निर्धारण गर्न मिल्दैन। अतः सुरु कार्यालयको संशोधित कर निर्धारण आदेश र उक्त आदेश सदर हुने ठहर गरी भएको आन्तरिक राजस्व विभागको निर्णय

समेत गैरकानूनी र अन्यायपूर्ण हुँदा बदर गरी पाउँ भन्ने समेत बेहोराको करदाताले मिति २०७६।०५।२५ मा यस न्यायाधिकरणमा पेश गरेको पुनरावेदन पत्र।

९. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७६।०५।२५ मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

१०. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी निणयार्थ इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता जि.ओ. अटोमोबाइल्स प्रा.लि.का तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री चण्डेश्वर श्रेष्ठ र विद्वान अधिवक्ता श्री नितेश श्रेष्ठले ठूला करदाता कार्यालयबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश मिलेको नहुँदा बदर गरी पाउँ भन्ने समेत तथा प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले करदाताको हकमा ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश तथा सोही आदेश सदर गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय कानूनसम्मत नै रहेको देखिँदा सदर गरी पाउँ भन्नेसमेत बेहोराको बहस जिकिर प्रस्तुत गर्नुभयो।
११. पुनरावेदक करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवैतर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको मिति २०७६।०४।२२ को संशोधित कर निर्धारणको आदेश तथा प्रशासकीय पुनरावलोकनको क्रममा आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७७।०३।२९ मा भएको निर्णय मिलेको छ, छैन? पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुन सक्ने हो वा होइन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
१२. अव पुनरावेदन पत्र अध्ययन गर्दा, पहिलो पुनरावेदन जिकिर आ.व २०७३/०७४ मा स्वःउपयोगको लागि स्थिर सम्पत्ति तर्फ सवारी साधनहरू थप गरेकोमा रु.७६,०८,०३१।- बराबर कम बिक्री आय देखाएको भनी सो रकम मुनाफा र लाभमा थप समावेश गरेको सम्बन्धमा रहेको पाईयो। प्रस्तुत करदाताले प्रचलित बजार मूल्यमा बीजक जारी नगरी स्वयंको लागि लागत मूल्य वा नगन्य मात्रामा मूल्य अभिवृद्धि गरी बीजक जारी गरेको देखिएकाले करदाताले देखाएको यस आ.व.२०७३/०७४ को मुल नाफा प्रतिशत १६.५० लाई मूल्य कायम गरी सो समेत जोडी कायम हुने करयोग्य मूल्यमा लागत खर्च कट्टी दिई रु.७६,०८,०३१।- मा प्रस्तुत करदाताले घटी आयमा समावेश गरेको देखिएकाले उक्त रकमलाई अतिरिक्त बिक्री कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२) बमोजिम मुनाफा र लाभमा थप

समावेश गर्नु पर्ने देखिएको भन्ने कर लेखा परीक्षण प्रतिवेदनको आधारमा ठूला करदाता कार्यालयबाट संशोधित कर निर्धारण भएको देखिन्छ।

१३. त्यसै गरी करदाताको अर्को पुनरावेदन जिकिर स्वःआपूर्तिमा आफैले खरिद गरेका सवारी साधनको हास खर्च रू.३९,५७,४८७।४६ अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको पाईयो। करदाताले बीजक जारी गरी सम्पत्तिर्तर्फ थप गरीएको गाडीहरू कम्पनीको नियमअनुसार Test Drive and Demo गराउनको लागि आवश्यक भएकोले उक्त गाडीहरू Test Drive and Demo गरीसकेपछि निश्चित कि. मि. गुडिसकेका र बजार मूल्यमा बिक्री हुने सम्भावना कम भएकोले स्वउपयोगको लागि पूँजीकरण गर्नुको साथै क्रमशः स्थिर सम्पत्तिबाट बिक्री गरीएको समेत भएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ बमोजिम हासकट्टी अमान्य गरेको निर्णय बदर गरी पाउ भन्ने पुनरावेदन जिकिर रहेको देखियो। निवेदकले स्वःउपयोगको प्रयोजनको लागि व्यापार मौज्जातबाट १७ वटा सवारी साधन स्वयंको नाममा बीजक जारी गरी सम्पत्तिर्तर्फ पूँजीकरण गरेको देखिन्छ। प्रस्तुत करदाताले यस आ.व. मा स्थिर सम्पत्ति व्यवसायिक प्रयोजनको लागि पर्याप्त सवारी साधन हुँदाहुँदै स्वःउपयोगको लागि भनी १७ वटा सवारी साधनहरू स्वयं आपूर्ति र २ वटा खरिद गरी १९ वटा सवारी साधनहरू सम्पत्तिमा पूँजीकरण गरेको देखिन्छ।

१४. उक्त दुवै पुनरावेदन जिकिर करदाताले स्वःउपयोगको लागि लागत मूल्यमा खरिद गरेका सवारी साधनसंग सम्बन्धित रहेको र उक्त प्रश्न समेत समावेश रहेको यसै लगाउको पुनरावेदन नं ०७७-RB-०१७६ को पुनरावेदक जि.ओ. अटोमोबाइल्स प्रा.लि प्रत्यर्थी ठूला करदाता कार्यालय भएको मूल्य अभिवृद्धि कर मुद्दामा यसै इजलासबाट आ.व.२०७३/०७४ को मूल्य अभिवृद्धि करतर्फ अन्तिम कर निर्धारण गर्दा ठूला करदाता कार्यालयले मिति २०७५।०४।२२ को निर्णयमा करदाताको हकमा मूल्य अभिवृद्धि कर निर्देशिका, २०६९ को दफा ४.९ आकर्षित नहुनुपर्ने सम्बन्धमा कुनै आधार र कारण खुलाएको नदेखिँदा त्यस्तो न्यायिक मन प्रयोग नगरी भएको निर्णयलाई न्यायोचित मान्न नमिलेकोले उक्त निर्णय र उक्त निर्णयलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७७।०३।२९ मा भएको निर्णय समेत सो हदसम्म बदर हुने ठहरी फैसला भएको हुँदा सोही विषयको कम बिक्री रकम आयमा समावेश गरेको र हास खर्च कट्टी लिएको रकम अमान्य गरी प्रस्तुत मुद्दामा भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश समेत मूल्य अभिवृद्धि कर मुद्दासंग अन्तर प्रभावित भई कायम रहन सक्ने नदेखिँदा बदर गरी लगाउको मूल्य अभिवृद्धि कर मुद्दामा हुने पुनःकर निर्धारण आदेश समेत हेरी यसमा समेत पुनःसंशोधित कर निर्धारण गर्न शुरुमा पठाउनु पर्ने देखियो।

१५. अर्को पुनरावेदन जिकिर जग्गा खरिदमा लगानी गरेको रकमको व्याज खर्च अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको देखियो। पुनरावेदक करदाताले Show Room निर्माणको लागि आवश्यक जग्गाको लागि लिईएको ऋण वापत व्याज भुक्तानी गरीएकोले आयकर ऐन,

२०५८ को दफा १४(१) बमोजिम व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आयको गणना गर्ने कार्यमा प्रयोग भएको ऋणवापतको व्याजखर्च दावी गर्नु कानून सम्मत भएको हुँदा उक्त व्याज खर्च कट्टी नपाउने गरी भएको कार्यालयको निर्णय समेत त्रुटीपूर्ण हुँदा बदर गरी पाउ भन्ने पुनरावेदन जिकिर लिएको देखियो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ (१) मा "कुनै व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आयको गणना गर्ने प्रयोजनको लागि सो व्यक्तिको व्यवसाय वा लगानीबाट आय आर्जन हुने कार्यका लागि सिर्जना भएको देहायको ऋण दायित्व अन्तर्गत सो वर्षमा लागेका सबै व्याज कट्टी गर्न पाउनेछ" भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। पुनरावेदक करदाताले विभिन्न बैंकबाट ऋण लिई ठूलो रकम व्याज खर्च भुक्तानी गरेको र उक्त रकम खर्चकट्टी गरेकोमा सानिमा बैंकबाट जग्गा खरिदको लागि ८ प्रतिशत व्याजमा ऋण लिएको देखिन्छ। कम्पनीले खरिद गरेको जग्गा आयकर ऐन, २०५८ को दफा २१ को उपदफा ३ (च) बमोजिम पूँजीगत प्रकृतिको सम्पत्ति भएको र उक्त स्थिर सम्पत्ति खरिदको लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट लिएको कर्जाको व्याज खर्च उक्त सम्पत्ति व्यवसायिक आय आर्जनको लागि प्रयोगमा नआउन्जेल सम्मको लागि सम्पत्तिको मूल्यमा पूँजीकरण गर्नुपर्नेमा करदाताले आय आर्जनमा लगाएको खर्चको रूपमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम खर्च दावी गरेको देखिएको साथै उक्त सम्पत्तिको उपयोगबाट कुनै किसिमको व्यवसायिक आय आर्जन समेत भएको नदेखिएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३(ग) बमोजिम व्यवसायको आय आर्जन हुने कार्यमा भएका खर्च भन्न मिल्ने देखिन आएन। त्यसैले उक्त कर्जाको व्याज खर्च आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम व्याज खर्च कट्टी नपाउने ठहर्नुलाई ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश र उक्त आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट भएको निर्णय मिलेकै देखिन आयो।

१६. करदाताको चौथो पुनरावेदन जिकिर अग्रिम भुक्तानीको रू.३,००,००,०००।- वापतको व्याजलाई कट्टी गरीएको व्याजबाट घटाएको सम्बन्धमा रहेको पाइयो। व्यवसायिक प्रयोजनको लागि लिएको ऋणको व्याजखर्च अमान्य गर्ने कार्यालयको निर्णय कानून सम्मत छैन भन्ने करदाताको पुनरावेदन जिकिर रहेको देखिन्छ। करदाताले दावी गरेको व्याज खर्च मध्ये सांग्रिला हाउजिङ्ग प्रा. लि. मा लगानी भएको रकम बराबरको व्याज दर ८ प्रतिशतका दरले हुन आउने रकम रू.२४,००,०००।- आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम कट्टी दिन नमिल्ने भनी कार्यालयबाट संशोधित कर निर्धारण भएको देखिन्छ। पुनरावेदक करदाताले कार्यशील पूँजीको अभावमा बैंकबाट ऋण लिई कारोवार गरेको र सो ऋणवापत व्याज खर्च रकम खर्च दावी गरेको देखिन्छ भने अर्कोतर्फ Advance and Deposit अन्तर्गत करदाताले सांग्रिला हाउजिङ्ग प्रा.लि. मा रू.३,००,००,०००।- लगानी गरेको देखियो। उक्त लगानीवापत कुनै प्रतिफल भने प्राप्त गरेको देखिएन। यसरी ठूलो रकम व्यवसायमा लगानी नगरी हाउजिङ्गमा लगानी

गरेको र सोको प्रतिफल प्राप्त गरी मुनाफा आयमा समावेश नगरेको स्थितिमा उक्त लगानी रकमको हुने व्याज रकम सम्म खर्च कट्टी नपाउने निर्णयलाई गैर कानूनी भन्ने आधार देखिएन। अतः करदाताले दावी गरेको व्याज खर्च मध्ये सांग्रिला हाउजिङ्ग प्रा. लि. मा लगानी भएको रकम बराबरको व्याज दर ८ प्रतिशतका दरले हुन आउने रकम रु.२४,००,०००।- आयकर ऐन, २०५८ को दफा १४ बमोजिम कट्टी दिन नमिल्ने भनी कार्यालयबाट गरेको संशोधित कर निर्धारण कानून सम्मत नै देखिन आयो।

१७. तसर्थ, माथि उल्लिखित तथ्य, आधार एवं कारण समेतबाट करदाता जि.ओ अटोमोबाइल्स (स्थायी लेखा नं.३०२५९७७०९) को आ.व.२०७३/०७४ को संशोधित कर निर्धारण गर्दा करदाताले स्व:उपयोग प्रयोजनको लागि लागत मूल्यमा बीजक जारी स्व:आपूर्ति गरेका सवारी साधनको घटी आय देखाएको भनी मुनाफा र लाभमा समावेश गर्ने र त्यस्ता सवारी साधनको हास खर्च अमान्य गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७६।४।२२ मा गरेको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको मिति २०७७।०३।२९ को निर्णय समेत लगाउको ०७७-RB-०१७६ को मूल्य अभिवृद्धि कर मुद्दाको अन्तिम कर निर्धारण आदेशसँग अन्तरप्रभावित रहेको र उक्त मुद्दामा पुनःअन्तिम कर निर्धारणको लागि सुरुमा पठाउने गरी आज यसै इजलासबाट फैसला भएको हुँदा सोही आधारमा उक्त दुई वटा शीर्षकमा भएको निर्णय सो हदसम्म मिलेको नदेखिँदा केही उल्टी हुने र मूल्य अभिवृद्धि कर मुद्दामा हुने अन्तिम कर निर्धारण आदेश बमोजिम अन्तर प्रभावित उक्त दुई शीर्षकमा पुनःसंशोधित कर निर्धारण आदेश गर्नु भनी मिसिल ठूला करदाता कार्यालयमा पठाईदिने ठहर्छ। अन्य शीर्षकको हकमा करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम आ.व. २०७३/०७४ को संशोधित कर निर्धारण गर्दा करदाताले स्व उपयोग प्रयोजनको लागि लागत मूल्यमा बीजक जारी गरी स्व:आपूर्ति गरेको सवारी साधनको घटी आय देखाएको भनी मुनाफा र लाभमा समावेश गर्ने र त्यस्ता सवारी साधनको हास खर्च अमान्य गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७६।४।२२ मा भएको निर्णय र उक्त निर्णय सदर हुने ठहर गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत केही उल्टी भई लगाउको ०७७-RB-०१७६ को मूल्य अभिवृद्धि कर मुद्दामा हुने अन्तिम कर निर्धारण आदेश बमोजिम अन्तर प्रभावित उक्त शीर्षकमा पुनःसंशोधित कर निर्धारण आदेश गर्नु भनी मिसिल सुरु ठूला करदाता कार्यालयमा पठाई दिने ठहरी फैसला भएकोले तारिखमा रहेका करदातालाई ठूला करदाता कार्यालयको तारिख तोक्यो यो फैसला सहितको शुरु मिसिल समेत पठाइ दिनु।

२. फैसलाको प्रतिलिपी सहित फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय काठमाण्डौलाई पठाईदिनु।
३. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतिय प्रति यस न्यायाधिकरणको सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
४. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लागने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
५. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी रेकर्ड मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत:- सरिता रिजाल

कम्प्यूटर अपरेटर:- चन्द्र बहादुर नेपाली

फैसला मिति:- २०७९।१२।२०।२

प्रमाणीकरण गर्ने लेखा सदस्य:-

फैसला प्रमाणीकरण मिति:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम ललितपुरको छाप